

Podpora a rozvoj přírodovědné pregramotnosti v mateřské škole

Geografická a environmentální pregramotnost

Co nabízí geografové?

RNDr. Dana Řezníčková, Ph.D.
RNDr. Tomáš Matějček, Ph.D.

Katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
Přírodovědecká fakulta UK, Praha

Projekt OPVVV Rozvoj klíčových kompetencí v rámci oborových didaktik, průřezových témat a mezipředmětových vztahů

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Snahou je podpořit:

1) zvědavost dětí o prostředí, ve kterém žijí (= obec až Země) **a jejich pozitivní vztah k přírodě, resp. světu** (např. Putování po Česku, Evropě i dalších zemích světa: jednotlivé oblasti představeny příběhem malých dětí, místní stravou, kulturou (např. písní), fotografiemi památek aj. Děti budou mít vlastní cestovní doklad + sami vytvářet specifika země)

2) vnímání místa všemi smysly (pomocí zraku/barev, sluchu, čichu), **pocity** apod.

3) rozšíření slovní zásoby o pojmy potřebné pro orientaci v území a popis místa, resp. krajiny (např. popsat v krajině či na její fotografii, co tam vidí)

4) pochopení základních principů uspořádání jevů v krajině (např. řeka teče z kopce dolů a vytváří údolí)

5) orientaci v území (např. seřadit fotografie různých míst či budov dané obce od nádraží ke školce) **včetně představy o velikosti, vzdálenosti, ploše, výšce...**

6) pochopení, že na krajinu můžeme nahlížet z různých úhlů (např. Jak vidí naši školku/obec ptáci, popř. lidé v letadlech?)

7) záměrné pozorování okolí

např. odpovídat i sám si klást otázky typu:

Jak se to tu jmenuje a proč?

Jak se místo mění během dne, měsíce, roku a proč?

Kdo a kdy dané místo nejvíce využívá? Kdo zde bydlí, pracuje, ...?

Která část obce, popř. budovy, stromy, ...se mi (ne)líbí a proč?

Čím či jakým způsobem je toto místo spojené s jiným místem?

Najdeme zde něco, co se vyskytuje i někde jinde?

Proč některé ulice/řeky jsou úzké a jiné široké?

Jak se chovají lidé, když začne pršet?

Kde taje sníh nejdříve a proč? Kde je v poledne sluníčko a proč?

Fouká vítr stále stejným směrem? Prší, i když svítí sluníčko?

8) získávání prvotních zkušeností o tom, jak

fungují jevy v krajině (prostřednictvím

jednoduchých pokusů, např. na pískovišti řešit

kudy krajinou teče řeka a proč)

Návrhy konkrétních aktivit:

- Stavebnice krajiny
- Zjednodušená verze hry Ekopolis
- Pexeso, puzzle, omalovánky, sady obrázků aj.
- Písničky a říkanky s geografickou tematikou
- Metodická příručka s popisem aktivit a návody pro jejich realizaci („cestovatelské výpravy“, odhady vzdáleností, pozorování počasí, hry aj.)

Stavebnice krajiny

